Lausunto Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteelle Ylöjärven kilpailutettavista linjoista 84, 85 ja 86

Tekninen lautakunta 22.01.2025 § 6
486/08.01.00/2024

Valmistelija: Kehityspäällikkö

Seloste ja perustelut: Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) pyytää Ylöjärven kaupungilta lausuntoa linjojen 84 Takamaa-Soppeenmäki, 85 Kuru-Soppeenmäki ja 86 Siivikkala-Soppeenmäki kilpailutuksesta. Linjojen 84, 85 ja 86 nykyinen liikennöintisopimus päättyy kesäkuussa 2026, ja liikennepalvelu on kilpailutettava vuoden 2025 aikana. Lausuntoa pyydetään 31.1.2025 mennessä Tampereen kaupungin kirjaamoon.

Lausuntopyynnössä on kuvattu linjojen 84, 85 ja 86 nousijamääriä sekä kustannuksia yksityiskohtaisesti eri viikonpäivinä ja vuodenaikoina. Joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala Nysseltä on myös selostanut asiaa tekniselle lautakunnalle 12.12.2024 kokouksen yhteydessä. Lausuntopyyntömateriaalista voidaan nostaa esiin seuraavat havainnot linjoittain:

Linja 84 Takamaa-Soppeenmäki

- merkittävä osa (30 %) linjan nousuista tehdään lakisääteisellä koululipulla
- linjalla ajetaan arkisin 11 vuoroa per suunta, viikonloppuisin 4 vuoroa per suunta lauantaina ja sunnuntaina
- linjalla on arkisin noin 140 nousua, viikonloppuisin nousijoita on 25–30 per päivä
- arkiliikenteen kustannus on nykytarjonnalla noin 182 400 e/vuosi (alv 0 %), lauantailiikenteen kustannus 18 130 e/vuosi ja sunnuntailiikenteen kustannus 32 750 e/vuosi
- julkisen tuen tarve nousua kohti on yli 5 e
- linja siirtyi nykyiselle reitilleen kesäkauden 2024 alussa; kiertää sekä Elovainion että Soppeenmäen teollisuusalueen kautta

Linja 85 Kuru-Soppeenmäki

- merkittävä osa (38,5 %) linjan nousuista tehdään lakisääteisellä koululipulla
- linjalla ajetaan arkisin 12 vuoroa Soppeenmäen suuntaan, joista 3 Kurusta saakka; Kurun suuntaan ajetaan arkisin 11 vuoroa, joista 3 Kuruun saakka
- palveluliikenteellä tarjotaan arkiaamuisin yksi syöttövuoro Kyrönlahdesta Kuruun ja iltapäivällä Kurusta Kyrönlahteen (Ylöjärven kaupungin palveluliikenteen kustannuksia ei ole huomioitu Nyssen kustannusseurannassa)
- linjalla ajetaan lauantaisin 5 vuoroa per suunta, joista 1 Kurusta/Kuruun, sekä sunnuntaisin 4 vuoroa per suunta, joista 1 Kurusta/Kuruun
- linjalla on arkisin noin 310 nousua, lauantaisin noin 60 ja sunnuntaisin vajaat 40
- arkiliikenteen kustannus on nykytarjonnalla noin 257 000 e/vuosi (alv 0 %), lauantailiikenteen kustannus 33 500 e/vuosi ja sunnuntailiikenteen kustannus 46 600 e/vuosi

- julkisen tuen tarve nousua kohti on yli 3 e

Linja 86 Siivikkala-Soppeenmäki

- merkittävä osa (31,6 %) linjan nousuista tehdään lakisääteisellä koululipulla
- linjalla liikennöidään ainoastaan toisen asteen koulupäivisin
- linjalla ajetaan arkisin 7 vuoroa per suunta, nousijoita on noin 210
- julkisen tuen tarve nousua kohti on noin 0,9 e
- linja palvelee erityisesti Vuorentaustan koulun yläluokkien oppilaiden (ent. Soppeenharjun koulu) koulumatkoja Siivikkalan ja Vuorentaustan alueella, mutta myös Valon opiskelijoita

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on päättänyt 9.12.2021 joukkoliikenteen palvelutason vuosille 2022–2025. Joukkoliikenteen palvelutaso on määritelty kaikille alueille, joilla on yli 50 asukasta 250 m x 250 m kokoisella ruudulla. Tämän väestöntiheyden alle meneville alueille voidaan järjestää joukkoliikennettä, mikäli se esimerkiksi lakisääteisten koulukuljetusten johdosta on tarpeen. Palvelutasoluokat perustuvat ensisijaisesti alueen asukasmäärään, asukastiheyteen sekä työpaikkojen määrään ja niiden kautta muodostuvaan matkustustarpeeseen. Ylöjärven osalta Kuru, Mutala, Takamaa ja Ylinen kuuluvat alimpaan palvelutasoluokkaan 1, jossa tavoitteena on tarjota koulu- ja työmatkayhteydet sekä asiointiyhteyksiä arkisin päiväaikaan. Palvelutasoluokka 1 ei sisällä joukkoliikennettä viikonloppuisin.

Lausunto

Vuoden 2025 aikana kilpailutettavilla linjoilla 84, 85 ja 86 on tärkeä rooli Ylöjärven koululaisten ja opiskelijoiden kuljetuksissa. Arkipäivän vuorotarjonnassa tuleekin huomioida erityisesti linjareittien varren koulujen alkamis- ja päättymisajat sekä lähivuosien oppilasmäärän kehitys. Linjan 85 osalta tulee ottaa huomioon Kurun uuden yhtenäiskoulun käyttöönotto tammikuussa 2026, jolloin Parkkuun koulun käyttö väistötilana päättyy. Samaten Kurun Metsäoppilaitoksen oppilaiden työjärjestys on syytä huomioida aikataulusuunnittelussa. Matkustajamäärät aamuisin Mutalasta Soppeenmäkeen päin ovat olleet syksyn 2024 aikana suuria ja tilanteeseen on reagoitu lisäkalustolla. Riittävä ruuhka-aikojen kapasiteetti tulee huomioida myös jatkossa ja suunnitella aikataulut yhteistyössä Ylöjärven kaupungin sivistys- ja tekniikka- ja ympäristöosastojen kanssa.

Arkipäivien liikenne on tärkeää myös työmatkojen sekä lasten harrastusmatkojen suhteen. Takamaan suunnalla tulee huomioida Lakialassa sijaitsevan Puolustusvoimien Tutkimuslaitoksen työmatkatarjonta ympäri vuoden. Viikonloppuisin linjoilla 84 ja 85 on vain satunnaisia matkustajia, minkä vuoksi kaupungin maksama joukkoliikenteen tuki nousee hyvin korkeaksi ollen jopa yli 5 e per tehty matka. Mikäli Takamaan ja Kurun suunnassa liikennöitäisiin vain arkisin, olisi vuosittainen kustannussäästö noin 51 000 e linjalla 84 ja 80 000 e linjalla 85 olettaen kustannustason ja vuorotarjonnan pysyvän nykyisellään seuraavalla sopimuskaudella. Nyssen palvelutasomääritelmän mukaisesti luokan 1 alueilla ei lähtökohtaisesti tarjota joukkoliikennettä viikonloppuisin.

Vastauksena lausuntopyynnössä olleisiin kysymyksiin todetaan:

1. Linja 86 voidaan kilpailuttaa nykytarjontaan tukeutuen ja tarjota palvelua vain toisen asteen koulupäivisin.
2. Linjalla 84 ylläpidetään liikennepalvelua ainoastaan arkipäivisin kesäkuusta 2026 alkaen.
3. Linjalla 85 ylläpidetään liikennepalvelua ainoastaan arkipäivisin kesäkuusta 2026 alkaen.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä Ylöjärven kaupungin koulukuljetuksista vastaavan sivistysosaston vs. hallintopäällikön kanssa.

Toimivalta: Hallintosääntö § 118

Lisätietoja päätöksestä: Kehityspäällikkö Mari Ruissalo, p. 044 486 3124, mari.ruissalo@ylojarvi.fi

Liite: Lausuntopyyntö kilpailutettavista linjoista 13.11.2024

Esittelijä: Kaupunkirakennejohtaja

Päätösehdotus: Tekninen lautakunta päättää antaa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteelle selosteosan mukaisen lausunnon Ylöjärven kilpailutettavista linjoista 84, 85 ja 86.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tekninen lautakunta piti kokoustauon klo 18:50 – 18:56 pykälän käsittelyn aikana.

Otteen oikeaksi todistaa

27.01.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Niina Ojaniemi
Hallintosihteeri

Jakelu Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne Nysse,
Tampereen kaupungin kirjaamo
Kehityspäällikkö Mari Ruissalo
Sivistysosaston vs. hallintopäällikkö Janika Aalto

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 6

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Pöytäkirjan ote toimitettu sähköpostitse jakelussa mainituille 27.01.2025.